

Parlamentul
Republicii Moldova

___ nr. ___/02-___

___ aprilie 2026

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (susținerea investițiilor în surse de energie regenerabilă cu soluții de stocare).

*Anexă: Proiectul de lege – ___ file
Nota de fundamentare – ___ file*

**Deputat în Parlament
Victoria BELOUS**

L E G E

pentru modificarea unor acte normative (susținerea investițiilor în surse de energie regenerabilă cu soluții de stocare).

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – În anexa la Legea nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 231–237, art. 529), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. la capitolul 85, poziția tarifară 8502 31 000, coloana a patra, cifra „8” se substituie cu cifra „0”;
2. la capitolul 85, compartimentul „Note complementare” se completează cu punctul 3 cu următorul cuprins:

“3. Subpoziția 8507 60 000 nu cuprinde acumulatele electrice, inclusiv separatoarele acestora, chiar de formă pătrată sau dreptunghiulară cu ioni de litiu utilizate la/pentru instalația/instalațiile de stocare a energiei (așa cum sunt definite în Legea cu privire la energia electrică nr. 164 din 26.06.2025, Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 437-440 art. 598).”

Art. II. – Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 117), se modifică după cum urmează:

1. La Articolul 34, în alin. (1²), sintagma „monedei naționale față de dolarul american” se substituie cu sintagma „monedei naționale față de euro (EUR) – valuta oficială a Uniunii Europene”
2. La articolul 37, în alin. (1), sintagma „monedei naționale față de dolarul american” se substituie cu sintagma „monedei naționale față de euro (EUR) – valuta oficială a Uniunii Europene”.

Art. III. – Prin derogare de la prevederile art.113 alin.(1) din Codul vamal nr. 95/2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 219-225, art. 238), importatorii care importă bunuri de la pozițiile

tarifare 850300990, 730820000, 850300910, 850164000, 850423000,853720990,848340210,850239800,850231000, 854142000, 854143000, 850720200, 850730200, 850730800, 850750000, 850760000 dispun de dreptul de amânare a termenului de plată a cuantumului drepturilor de import pe o perioadă ce nu poate depăși 20 luni de la data notificării, în cazul în care dețin aviz de racordare pentru instalații de generare a energie regenerabile cu stocare. Acordarea liberului de vamă nu este condiționată de constituirea unei garanți și pentru perioada de amânare, majorarea de întârziere (penalitatea) nu se calculează.

În cazul în care în termenul de amânare a dreptului de import se asigură racordat instalația de generare a energie regenerabile cu stocare la rețea, iar importatorul nu a beneficiat de sprijin financiar de compensare a prețului de procurare a acestor bunuri, drepturile de import se sting.

Organul vamal va calcula suma obligațiilor vamale datorare pentru importul bunurilor în caz de nerespectare a termenului de racordare la rețea.

Art. IV. – (1) Prin derogare de la prevederile art. 56 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

(2) Prevederile articolului III se aplică pentru operațiunile de import efectuate până la 1 iulie 2028.

(3) Guvernul, în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în conformitate cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

**Notă de fundamentare
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(susținerea investițiilor în surse de energie regenerabilă cu
soluții de stocare).**

**1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al
participanților la elaborarea proiectului actului normativ**

Prezentul proiect de lege a fost elaborat de către un grup de deputați a
Frațiunii PAS din Parlamentul Republicii Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

- Art.73 din Constituția Republicii Moldova nr.1/1994 („Articolul 73. Inițiativa legislativă – Dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților în parlament, președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia.”);
- Art.47 din Legea nr.797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului (Articolul 47. Condițiile exercitării dreptului de inițiativă legislativă și subiecții acestui drept).

*2.2 Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția,
inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor
normative*

Prezenta inițiativă legislativă are drept scop crearea unui cadru normativ favorabil dezvoltării și implementării proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile care includ soluții de stocare a energiei, în contextul necesității consolidării securității energetice a Republicii Moldova și al alinierii la obiectivele de tranziție energetică durabilă.

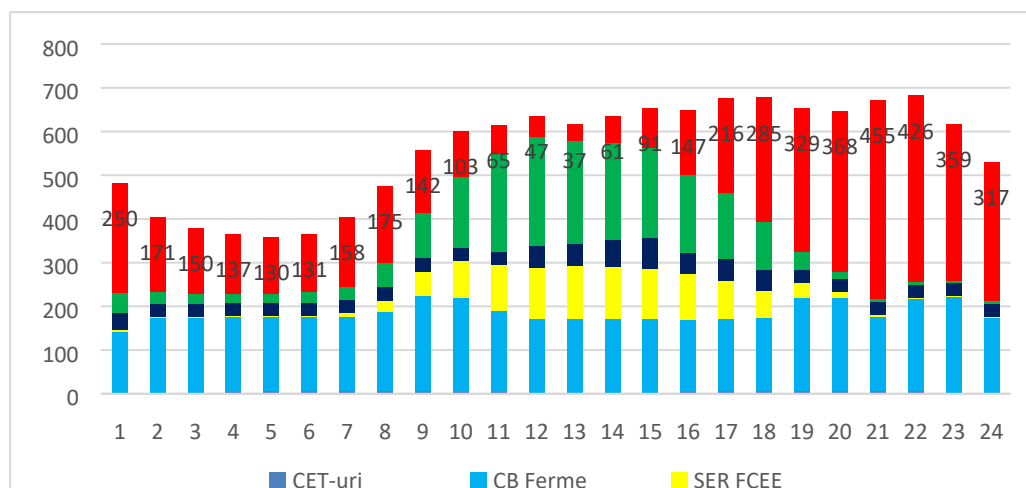
Context regional și necesitatea echilibrării sistemului energetic

Războiul de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei și șantajul energetic exercitat asupra Republicii Moldova au evidențiat vulnerabilitatea sistemului energetic național și dependența ridicată de importurile de energie electrică.

Evenimentul din 31 ianuarie 2026 a ilustrat concret această fragilitate: o combinație de ger sever și avarii la infrastructura energetică ucraineană a dus la pierderea capacității pe linia de 400 kV Isaccea-Vulcănești-MGRES, provocând deconectări ale consumatorilor. Deși serviciul a fost restabilit în câteva ore — datorită pregătirilor din 2025, inclusiv crearea "insulelor energetice" conectate la România — incidentul demonstrează că fără capacități tampon locale, orice perturbare externă poate deveni criză națională.

Mai cu seamă că, în perioadele de vârf ale consumului, Republica Moldova este nevoită să importe în anumite ore peste 400 MW de energie electrică

achiziționate de pe piața zilei următoare, prețul căreia uneori ajunge la 180–200 Euro/MWh (a se vedea figura 1).

Figura 1. Exemplu de acoperire a consumului de energie electrică în Republica Moldova (malul drept), 27 iulie 2025 (MW).

Această situație generează presiuni suplimentare asupra economiei naționale și asupra funcționării sistemului electroenergetic, în special în contextul capacităților de interconectare transfrontalieră limitate și respectiv al nivelului redus al capacităților de transfer alocate Republicii Moldova prin mecanismele de alocare a capacităților (NTC).

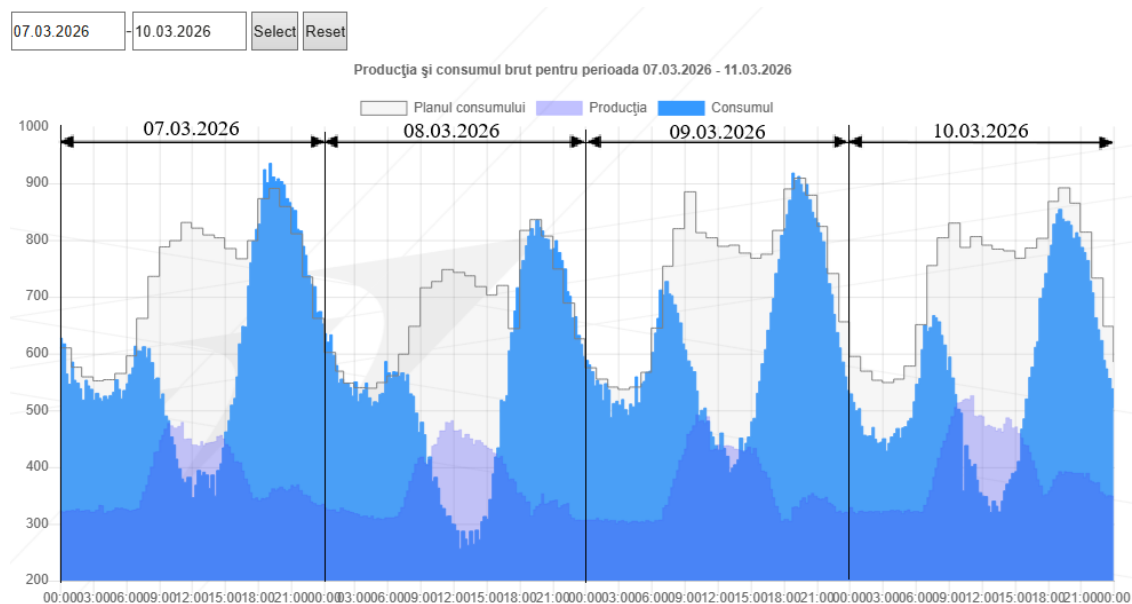
Suplimentar, de menționat faptul că din cauza constrângerilor legate de NTC, pe parcursul anului, conform celor prezentate de ÎS „Moldelectrica” în perioada **ianuarie-decembrie 2025**, în baza acordurilor bilaterale privind acordarea ajutorului în situații de avarie, din sistemul electroenergetic al României a fost achiziționată o cantitate de 3 100 MWh sau cca 0,86% (< 1%) din consum mediu lunar. Din sistemul electroenergetic a Ucrainei a fost achiziționată o cantitate de 1 750 MWh sau cca 0,48% (< 1%). Astfel, pe parcursul anului 2025, pentru costul energiei electrice de avarie a fost în valoare de 1.207 milioane de euro sau 248EUR/MWh, fiind astfel cea mai scumpă energie electrică, depășind chiar și prețurile energiei electrice de pe piața zilei următoare a OPCOM.

Suplimentar, pe parcursul lunilor ianuarie – martie 2026 a fost accesată energie electrică în baza contractelor de urgență pentru o cantitate de 7 200 MWh, care deja depășește cantitatea de energie electrică de avarie accesată în anul 2025 de aproape 2 ori.

Cu 994 MW de capacități regenerabile instalate la finele lunii ianuarie 2026, din care cea mai mare parte este fotovoltaică, Republica Moldova se confruntă deja cu un dezechilibru structural între generare și consum. În intervalul 09:00–16:00 din lunile martie–septembrie, producția solară depășește frecvent cererea de energie electrică, creând surplus de energie ce nu poate fi valorificat fără capacități de stocare.

Acest fenomen — denumit internațional "duck curve" (curba rață) — generează două probleme simultane: (1) energia regenerabilă trebuie

limitată sau risipită în absența capacităților de stocare, și (2) seara, când soarele apune și consumul crește, sistemul trebuie să importe rapid energie costisitoare (a se vedea figura 2).

Figura 2. Producția brută pentru perioada 07.03.2026 - 10.03.2026¹

În aceste condiții, dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice devine esențială pentru valorificarea maximă a energiei produse din surse regenerabile la nivel local și reducerea dependenței de importuri costisitoare.

Conform afirmațiilor reprezentanților ÎS „Moldelectrica” dar și urmare a monitorizării evoluției curbelor de consum și generare, la zi este necesară instalarea a cel puțin 600 MWh, care poate absorbi surplusul solar din ore de vârf și livra energia acumulată în intervalul de seară (17:00–22:00), aplatizând curba și reducând nevoia de import cu până la 400 MW în orele de vârf.

La un cost mediu de aproximativ 250.000 Euro/MWh, pentru 600MWh capacitate BESS este nevoie de mobilizarea unei investiții 150 Milioane euro.

Pe lângă elementele de securitate energetică și creșterea nivelului de stabilitate al sistemului electroenergetic, atragerea investițiilor în instalații de stocare a energiei electrice este și o măsură comercială de pe urma căreia vor beneficia toți consumatorii de energie electrică avnd în vedere că prețurile de import ale energiei electrice de 180–200 Euro/MWh în orele de vârf constituie valoarea economică directă a energiei pe care un sistem de stocare o poate substitui cu energie electrică locală sau din import în orele de minim de consum de aproximativ 60–65 Euro/MWh (conform analizelor de piață ale organizațiilor internaționale de profil). Diferența de

¹ https://www.moldelectrica.md/ro/activity/operative_info

120–140 Euro/MWh reprezintă marja economică brută a operației de arbitraj.

Totodată, reducerea structurală a costurilor de import prin substituirea orelor de vârf cu energie stocată local se traduce direct în tarife mai stabile și mai predictibile pentru consumatorii finali — atât casnici, cât și industriali. Stocarea energiei devine astfel nu doar un instrument de politică tehnică, ci un factor de echitate socio-economică și de competitivitate a economiei naționale.

De asemenea, companiile și industriile consumatoare de energie din Republica Moldova suportă costuri de producție mai ridicate față de concurenții din România, Bulgaria sau Ucraina, ceea ce afectează direct competitivitatea exporturilor moldovenești. Reducerea costurilor energetice prin stocare locală are un efect multiplicator pozitiv asupra întregii economii naționale.

Așadar, modificările propuse vizează eliminarea unor obligații fiscale, vamale și administrative care în prezent descurajează investițiile în acest sector, precum și instituirea unor mecanisme de stimulare a utilizării echipamentelor necesare pentru producerea și stocarea energiei regenerabile.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1 Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

1. Proiectul prevede modificarea **Legii nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor** prin două intervenții legislative distincte:

a) Reducerea taxei vamale de la 8% la 0% pentru poziția tarifară 8502 31 000, care cuprinde instalațiile de generare a energiei eoliene. Această modificare elimină bariera fiscală la importul turbinelor eoliene, aliniind regimul vamal al acestei tehnologii la cel deja aplicat cu succes echipamentelor fotovoltaice (poziția tarifară 8541 43 000 și 8541 42 000, taxă vamală 0%).

b) Completarea notelor complementare la capitolul 85 al Nomenclurii combinate, prin introducerea punctului 3, care exclude din subpoziția 8507 60 000 acumulatele electrice cu ioni de litiu utilizate la/pentru instalația/instalațiile de stocare a energiei, așa cum sunt definite în Legea cu privire la energia electrică nr. 164 din 26.06.2025. Prin această excludere, bateriile destinate stocării energiei regenerabile nu vor mai fi supuse taxei vamale de 5% aplicabile subpoziției 8507 60 000.

Măsura vizează eliminarea asimetriei fiscale dintre tehnologiile regenerabile, replicând modelul de succes al regimului de taxă 0% care a generat creșterea spectaculoasă a capacităților fotovoltaice și aplicându-l și în sectorul eolian și de stocare a energiei.

2. Amânarea termenului de plată a obligațiilor vamale

Introducerea posibilității de amânare a plății drepturilor de import pe o perioadă de până la 20 luni pentru echipamentele destinate proiectelor de energie regenerabilă cu stocare reprezintă un instrument de sprijin financiar pentru investitori care are drept scop de a elimina obligativitatea achitării TVA la momentul importului care ulterior de fapt se restituie după efectuarea investițiilor de către agenții economici conform art. 101⁶ din Codul fiscal. Proiectul stabilește că în cazul în care în termenul suspendării obligației de plată, investiția a fost efectuată și a fost racordată la rețea instalația de producere a energiei regenerabile, obligațiile vamale amânate se sting. Nu se vor stinge obligațiile vamale doar în cazul în care importatorul a beneficiat din partea statutului de suport financiar prin care s-a compensat parțial sau total costul bunurilor care au constituit obiectul tranzacției pentru care s-a aplicat amânarea termenului de plată oferite de Organizația pentru dezvoltarea antreprenorialului, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, Agenția de Promovare a Investițiilor, IP „Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă”, Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii, Unitatea Consolidată de Implementarea Programelor IFAD.

În cazul în care importatorul nu asigură racordarea la rețea a instalației de generare a energiei electrice din surse regenerabile în termenul oferit pentru amânarea plății obligațiilor vamale de 20 luni, Serviciul Vamale în rezultatul unui control calculează obligațiile vamale spre plată.

3. Substituirea monedei de referință din dolari SUA în euro în cadrul schemelor de sprijin pentru energia regenerabilă urmărește alinierea cadrului normativ la noul regim valutar național și la realitățile economice ale sectorului energetic. Începând cu 2 ianuarie 2025, euro a devenit moneda de referință pentru stabilirea cursului oficial al leului moldovenesc, prin decizia Banca Națională a Moldovei, reflectând orientarea comercială și financiară predominantă a Republicii Moldova spre piața Uniunii Europene.

Menținerea dolarului SUA ca monedă de referință în schemele de sprijin reglementate de Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile creează o neconcordanță între cadrul legal și regimul valutar actual și introduce un risc valutar artificial (USD/MDL), care nu corespunde riscurilor economice reale ale sectorului. Riscul valutar relevant pentru proiectele de energie regenerabilă este cel asociat perechii EUR/MDL, având în vedere că finanțarea investițiilor, structura costurilor și fluxurile comerciale sunt predominant denuminate în euro.

Schemele de sprijin existente – schema tarif fix și schema preț fix – susțin în prezent 237 beneficiari pentru mecanismul „tarif fix”, și 11 beneficiari pentru mecanismul „preț fix”, companii care au realizat investiții pe termen lung în capacități de producere a energiei din surse regenerabile. Stabilitatea financiară a acestor proiecte este esențială atât pentru recuperarea investițiilor deja efectuate, cât și pentru menținerea încrederii

investitorilor în cadrul de reglementare. În majoritatea cazurilor, finanțarea proiectelor este asigurată de bănci comerciale locale, care utilizează la rândul lor euro ca valută de referință pentru creditele investiționale. Această realitate financiară face ca raportarea schemelor de sprijin la dolarul SUA să genereze un risc valutar suplimentar și necorelat cu structura reală a finanțării.

Totodată, costurile investiționale ale proiectelor – inclusiv echipamentele, contractele EPC și serviciile de dezvoltare – sunt contractate preponderent în euro. Utilizarea unei referințe USD/MDL nu reflectă fidel structura costurilor și poate conduce la distorsiuni în mecanismul de recuperare a investițiilor. În plus, tranzacțiile regionale de import și export de energie electrică sunt realizate în principal în euro, ceea ce confirmă că EUR/MDL reprezintă perechea valutară relevantă pentru sectorul energetic.

Prin urmare, ajustarea monedei de referință la euro contribuie la reducerea volatilității financiare artificiale, la creșterea predictibilității veniturilor producătorilor și la consolidarea stabilității cadrului investițional din domeniul energiei regenerabile. Intervenția normativă propusă asigură coerența legislativă cu regimul valutar național, reflectă practicile financiare existente și răspunde solicitărilor formulate de reprezentanții sectorului, având ca rezultat un mediu mai stabil și mai predictibil pentru dezvoltarea în continuare a capacităților de energie regenerabilă.

3.2 Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Au fost analizate mai multe opțiuni, însă menținerea cadrului actual nu ar conduce la dezvoltarea capacităților de stocare. Prin urmare, opțiunea facilităților fiscale și vamale reprezintă cea mai eficientă soluție pentru atragerea investițiilor private cu impact minim asupra bugetului public.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Pe termen mediu și lung, efectul asupra sectorului public este pozitiv. Eliminarea taxei vamale va accelera implementarea proiectelor eoliene ale căror centrale, odată funcționale, vor substitui importurile costisitoare de electricitate cu producție autohtonă.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impactul financiar al proiectului urmează a fi evaluat detaliat în procesul de avizare de către Guvern, în cadrul analizei impactului de reglementare (AIR).

În general, pe termen scurt, impactul financiar constă în diminuarea veniturilor bugetare din taxa pe valoarea adăugată și taxele vamale pentru echipamentele destinate producerii și stocării energiei din surse regenerabile.

Pe termen mediu și lung, impactul bugetar este estimat a fi pozitiv, ca urmare a atragerii investițiilor în sectorul energetic, creării locurilor de

muncă, dezvoltării activităților economice conexe, majorării bazei impozabile, precum și reducerii costurilor sistemice generate de importurile de energie electrică în orele de vârf.

De asemenea, dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice poate contribui la reducerea costurilor de echilibrare a sistemului electroenergetic și la stabilizarea prețurilor energiei electrice pentru consumatorii finali.

Estimarea detaliată a impactului financiar va fi prezentată de Guvern în cadrul avizului asupra proiectului de lege.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Adoptarea acestor modificări va contribui la:

- stimularea investițiilor în energie regenerabilă cu soluții de stocare;
- reducerea costurilor inițiale pentru investitori;
- creșterea securității energetice a țării;

4.4. Impactul social

Proiectul de lege are un impact social pozitiv indirect prin contribuția la consolidarea securității energetice, stabilizarea prețurilor la energia electrică și reducerea riscului de întreruperi în alimentarea cu energie electrică. Dezvoltarea investițiilor în sectorul energetic poate contribui și la crearea locurilor de muncă și dezvoltarea economică regională. Proiectul nu generează riscuri de discriminare pentru diferite grupuri sociale.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege nu are un impact asupra datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu generează riscuri explicite de discriminare pe criterii de gen, vârstă, etnie sau statut social.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul nu transpune direct acte UE, însă este compatibil cu politicile UE privind energia regenerabilă, stocarea energiei și securitatea energetică.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege va fi publicat pe pagina web oficială a Parlamentului (www.parlament.md).

7. Concluziile expertizelor

Potrivit art. 48 din Regulamentul Parlamentului și art. 36-37 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi remis Guvernului pentru avizare și Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Adoptarea proiectului de lege va implica modificarea și completarea unor acte normative din domeniul fiscal, vamal și energetic, precum și, după caz, ajustarea actelor normative subordonate legii în vederea implementării prevederilor acestuia.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor proiectului de lege, Guvernul și autoritățile publice competente vor întreprinde măsurile necesare și vor aduce actele normative subordonate în concordanță cu prevederile prezentei legi.

**Deputat în Parlament
Victoria BELOUS**